

Asociácia organizácií zdravotne postihnutých občanov SR
(Alliance of Organizations of Disabled People in Slovakia)

Žabotova 2, 811 04 Bratislava, Slovakia,
tel./fax: 00421 2 52 444119, E-mail: aozpo@stonline.sk
<http://www.aozpo.sk/>

V Bratislave dňa 23.1.2007.

Vec: Pripomienky k návrhu Zákona o kompenzáciách.

- K § 7 ods. 2):

Lekársku posudkovú činnosť bude podľa návrhu môcť vykonávať aj lekár v príprave na vykonávanie posudkovej činnosti. S takýmto prístupom nesúhlasíme. Považujeme za potrebné, aby posudkovú činnosť vykonávali len lekári s ukončenou príslušnou kvalifikáciou posudkového lekára. Jedná sa o posudzovanie závažných skutočností ovplyvňujúcich práva občana, preto by toto posudzovanie mal vykonávať len lekár s ukončenou špecializáciou.

-K § 7 ods. 8):

Navrhujeme tento odsek celý zrušiť. Pokladáme za neprípustné dať posudkovému lekárovi možnosť spochybniť alebo dokonca revidovať lekárske nálezy a závery odborných lekárov-špecialistov.

- K § 7 ods. 12):

Navrhujeme doplniť oprávnenie posudkového lekára zvýšiť mieru funkčnej poruchy nad hornú tabuľkovú hranicu až o 20 % v prípade komplikovaného ochorenia alebo viacnásobného zdravotného postihnutia tak, ako to bolo zavedené už v minulosti, v predchádzajúcich zneniach zákona o sociálnej pomoci.

-K § 7 ods. 14):

Na koniec textu navrhujeme doplniť aj odborných lekárov- špecialistov.

-K § 8

Navrhujeme vložiť ods. 2) s textom:

Sociálnu posudkovú činnosť vykonáva .....(kvalifikačné predpoklady: úroveň vzdelania, odbor, prax)

- K § 8 ods. 8):

Navrhujeme z textu vypustiť slová „ak o to občan s ťažkým zdravotným postihnutím písomne požiada.“

Odôvodnenie:

Sme toho názoru, že sociálne dôsledky a vyplývajúce kompenzácie by mali byť s občanom prerokované vždy, nielen na základe jeho písomnej žiadosti. Vyžadovanie písomnej žiadosti vytvára administratívnu prekážku pre občana pri uplatňovaní jeho práv. Celý proces konania by mal byť transparentný s cieľom pomôcť občanovi ako účastníkovi konania a nechápať občana len ako objekt úradnej moci.

-K § 9 ods. 7):

Navrhujeme z textu vypustiť slová „ani za pomoci sprievodcu alebo pomôcky“.

Odôvodnenie:

Táto formulácia bude pri posudzovaní dávať posudzujúcemu orgánu širokú možnosť odopretia odkázanosti na individuálnu dopravu s poukazom, že občan má sprievodcu a ten bude pomáhať občanovi pri nastupovaní alebo vystupovaní z vozidla, resp. že má pomôcku - ? akú? zrejme palicu, protézu a pod. Takéto posudzovanie odkázanosti na individuálnu dopravu pokladáme za neprijateľné.

-K § 12, písm. b):

Medzi príspevky na zvýšené výdavky navrhujeme doplniť ďalšie body 4., 5., 6. nasledovne:

4. S pripojením na Internet a elektronickú poštu.

5. S povinným zmluvným poistením osobného motorového vozidla občana odkázaného na individuálnu dopravu.

6. s parkovaním osobného motorového vozidla občana odkázaného na individuálnu dopravu.

Odôvodnenie:

Navrhujeme tieto nové príspevky zaviesť z dôvodu objektívne zvýšených výdavkov u ľudí s obmedzenou schopnosťou komunikácie alebo pohybu vyvolané zvýšenou potrebou v dôsledku ich ťažkého zdravotného postihnutia. Príspevky na Internet a povinné zmluvné poistenie osobného motorového vozidla by mohli byť stanovené paušálnou sumou. Príspevok na zvýšené výdavky súvisiace s parkovaním osobného motorového vozidla by mohol byť koncipovaný ako náhrada preukázaných vynaložených výdavkov súvisiacich s parkovaním - preplácanie účteniek do stanovenej sumy, podobne ako je tomu u príspevku na prepravu.

-K § 15 ods. 4), písm h):

Navrhujeme z textu poznámky vypustiť „obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, pozbavenie spôsobilosti na právne úkony“.

Odôvodnenie:

O pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony rozhoduje súd, nie ÚPSVaR a nevidíme žiaden dôvod, prečo by sa tento údaj mal objavovať v preukaze ZŤP, ktorý nie je ani osobným dokladom totožnosti, ani dokladom nahrádzajúcim osobný doklad totožnosti pri právnych úkonoch.

-K § 16 ods. 14):

Navrhujeme hranicu hodnoty majetku zvýšiť z 800 000 Sk aspoň na úroveň 1 200 000 Sk, alebo ju úplne zrušiť.

Odôvodnenie:

Uvedená suma do budúcnosti konzervuje hodnotu platnú už niekoľko rokov. Vzhľadom na všeobecný rast cien a najmä rast cien nehnuteľností zastávame názor, že je načase túto hodnotu prispôsobiť aktuálnym cenovým reláciám, resp. uvedenú hranicu odstrániť úplne.

-K § 17

Odporúčame kvôli prehľadnosti príspevky rozčleniť na jednorazové (ods.1) a opakované (ods.2). Súčasný odsek 2) by bol potom nadbytočný

- K § 18 ods. 2):

Navrhujeme zrušiť vekové obmedzenie 65 rokov na poskytovanie osobnej asistencie.

Odôvodnenie:

V § 4 navrhovaného zákona je deklarovaná zásada rovnakého zaobchádzania, ktorá zakazuje okrem iného aj diskrimináciu z dôvodu dožitia určitého veku. Je preto nepochopiteľné, prečo je poskytnutie príspevku na osobnú asistenciu limitované vekom 65 rokov. Dnes je už všeobecne akceptované, že priemerný, preukázateľne aktívny vek sa zvyšuje, zvlášť u ľudí s vyšším vzdelaním. Vo vyššom veku sú známe aktivity v oblasti politického, kultúrneho, umeleckého, ale aj iného spoločenského a verejného života. Zabezpečenie primeranej samostatnej aktivity aj v takomto veku je pre osobu s ťažkým zdravotným postihnutím nevyhnutné.

- K § 18 ods. 3):

Navrhujeme odsek vypustiť.

Odôvodnenie:

Vyplýva z predchádzajúcej pripomienky na zrušenie vekového limitu.

- K § 18 ods. 4):

Navrhujeme odsek zrušiť.

Odôvodnenie:

Vylúčenie rodinných príslušníkov z vykonávania osobnej asistencie obmedzuje ZPO v slobodnom rozhodovaní a výbere podľa vlastného záujmu a pretože je diskriminovaný určitý okruh ľudí vykonávať danú činnosť na základe príbuzenského vzťahu. Žiadame preto zrušiť vylúčenie rodinných príslušníkov z osobnej asistencie a umožniť aby si občan mohol zvoliť za osobného asistenta aj rodinného príslušníka a aby osobnú asistenciu mohol vykonávať aj rodinný príslušník, pretože existuje mnoho situácií, kde nie je prítomnosť cudzej osoby vhodná (napr. pri pobyte v kúpeľoch, vybavovaní finančných a majetkových záležitostí, niektorých návštevách zdravotníckych zariadení a podobne).

- K § 18 ods.5):

Navrhujeme odsek zrušiť

Odôvodnenie:

Vid' ods. 4)

- K § 18 ods. 13):

Trojnásobok životného minima je už dnes podpriemerným príjmom a preto by bolo potrebné túto hranicu zvýšiť na 4-násobok životného minima.

- K § 18 ods. 14:

Navrhovaná sadzba na jednu hodinu pre OA vo výške 1,2% sumy životného minima je v súčasnosti veľmi nízka. Navrhujeme ju upraviť minimálne na 1,5%, čo by predstavovalo 74,70 Sk/hod a pre porovnanie pri plnom úväzku 8 hod. denne/180 hod. mesačne by to predstavovalo 13 446 Sk mesačne hrubej odmeny.

K § 18 ods. 20:

Navrhujeme neredukovať hodiny osobnej asistencie pri pobyte v zdravotníckom zariadení v navrhovanom rozsahu, postupovať podľa individuálnych potrieb občana tak, aby bola zachovaná možnosť poskytovania osobnej asistencie aj počas pobytu v zdravotníckom zariadení najmä pri úkonoch osobnej hygieny.

- K § 19 ods. 4:

V návrhu je predpokladaná existencia Agentúry osobnej asistencie, ktorá má slúžiť ako sprostredkovateľ a administrátor. V návrhu zákona ale nie je vyriešený právny status takejto agentúry, podmienky jej založenia, činnosti a ekonomickej existencie, ako aj ďalšie súvisiace otázky ako napr. odbornej spôsobilosti jej pracovníkov, ochrany osobných údajov vedených v jej databáze.

-K § 20 ods. 4), písm. c):

Toto ustanovenie predpokladá tiež poskytovanie osobnej asistencie na základe živnostenského oprávnenia. S tým súvisí aj navrhované doplnenie živnostenského zákona v čl. II. Tohto návrhu zákona. Zmysel poskytovania OA aj na základe živnosti je podľa nášho názoru veľmi diskutabilný. Činnosť vykonávaná na základe živnosti prinesie pre OA požiadavku plnenia všetkých povinností živnostníka a zvýšenú náročnosť napr. na vedenie účtovníctva, plnenia odvodov, výkazov a pod., ktoré by plynuli z tohto právneho statusu. Vykonávanie osobnej asistencie na živnosť by bolo podľa nášho názoru životaschopné len na základe zmluvnej ceny a aj to len pre úzku časť solventnej klientely. Činnosť osobného asistenta na základe občianskoprávneho vzťahu tak ako je to v súčasnosti je pre osobného asistenta výhodnejší.

- K § 23 ods. 7, § 23 ods. 9, § 24 ods. 1, § 24 ods. 2, § 24 ods. 3:

Navrhujeme znížiť dobu na poskytnutie ďalšieho príspevku na 5 rokov resp. 7 rokov.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na nižšie ceny uvedených pomôcok napr. v porovnaní s príspevkom na kúpu osobného motorového vozidla) sa domnievame, že navrhovaná doba 7 resp. 10 rokov je neprimeraná. Okrem toho, ak sa pomôcka denne využíva napr. pre mobilitu za vzdelaním, či do zamestnania, jej životnosť sa výrazne skraca oproti pomôcke, využívanej v ústavnom zariadení, resp. v domácnosti. Podobne denné využívanie iných technických pomôcok znamená nielen fyzické, ale aj morálne zastaranie. Žiadame preto zachovať diferenciáciu podľa súčasne platného znenia zákona.

-K § 25 ods. 3):

Pokladáme za potrebné presne ustanoviť počty členov kategorizačnej komisie, ktorých budú nominovať jednotlivé subjekty.

- K § 25 ods. 5:

Navrhujeme na koniec odseku doplniť text:

„s výnimkou druhého mechanického vozíka, druhého elektrického vozíka a druhého načúvacieho prístroja.“

Odôvodnenie:

Znenie odseku 5 stanovuje zásadu, že do zoznamu pomôcok nemôže byť zaradená pomôcka, ktorá svojim účelom alebo charakterom je porovnateľná s pomôckou zaradenou v zozname zdravotníckych pomôcok. Pretože v zákone existuje výnimka z pravidla, že v rámci sociálnej pomoci sa neposkytujú pomôcky poskytované na základe zdravotného poistenia okrem druhého mechanického vozíka, druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho prístroja, je treba túto výnimku premietnuť aj do znenia uvedeného odseku. V opačnom prípade by vznikol vnútorný rozpor v zákone pretože na jednej strane zákon by deklaroval ako formu kompenzácie príspevkov na kúpu týchto pomôcok, na druhej strane by ale neumožňoval ich zaradenie do zoznamu kompenzačných pomôcok, čo by v konečnom dôsledku znamenalo pri uplatnení zásady že sa poskytujú len pomôcky zaradené do zoznamu kompenzačných pomôcok nemožnosť poskytnutia príspevkov na tieto pomôcky.

-K § 26 ods. 1):

Navrhujeme aby pri zaraďovaní pomôcky do kategorizačného zoznamu boli do okruhu navrhovateľov doplnení výrobca, dovozca a predajca pomôcky.

Odôvodnenie:

Je prirodzené, že aj uvedené subjekty budú mať záujem na zaradení pomôcky do kategorizačného zoznamu, preto je vhodné aby zaradenie mohli sami navrhnúť.

- K § 28 ods. 1, posledná veta:

Navrhujeme za slová „opravu druhého mechanického vozíka a druhého elektrického vozíka“ doplniť slová „alebo druhého načúvacieho prístroja“.

Odôvodnenie:

Doporučujeme aby príspevok na opravu pomôcky bol možný priznať aj na opravu druhého načúvacieho prístroja pokiaľ na jeho kúpu bol poskytnutý príspevok.

- K § 30 ods. 2:

Navrhujeme zrušiť vekové obmedzenie 65 rokov veku na poskytnutie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla.

Odôvodnenie:

V § 4 navrhovaného zákona je deklarovaná zásada rovnakého zaobchádzania, ktorá zakazuje okrem iného aj diskrimináciu z dôvodu dožitia určitého veku. Je preto nepochopiteľné, prečo je poskytnutie príspevku na kúpu motorového vozidla limitované vekom 65 rokov, hoci napr. vodičské oprávnenie môže mať občan aj vo vysokom veku, ak nie sú zdravotné dôvody na jeho odobratie. Dnes je už všeobecne akceptované, že priemerný, preukázateľne aktívny vek sa zvyšuje, zvlášť u ľudí s vyšším vzdelaním. Vo vyššom veku sú známe aktivity v oblasti politického, kultúrneho, umeleckého, ale aj iného spoločenského a verejného života. Zabezpečenie primeranej samostatnej mobility aj v takomto veku je pre osobu s ťažkým zdravotným postihnutím nevyhnutné. Túto každodennú požiadavku nemožno riešiť ani prepravnou službou, ani príspevkom na prepravu.

- K § 30 ods. 3):

Navrhujeme zrušiť obmedzenie pobytom v celoročnom zariadení sociálnych služieb na poskytnutie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla.

Odôvodnenie:

V § 4 navrhovaného zákona je deklarovaná zásada rovnakého zaobchádzania. Poskytnutie príspevku na kúpu motorového vozidla aj v prípade pobytu v celoročnom zariadení sociálnych služieb umožní najmä mladším vekovým kategóriám účasť na spoločenskom živote, vzdelávanie, prípadne aj zamestnanie. Takúto každodennú požiadavku v niektorých prípadoch nemožno riešiť ani prepravnou službou, ani príspevkom na prepravu. Vyžaduje to individuálne posudzovanie a nie úplný zákaz.

- K § 30 ods. 5:

Navrhujeme odsek zrušiť.

Odôvodnenie:

Viazanie poskytnutia príspevku na kúpu osobného motorového vozidla na zamestnanie, dochádzku do školského zariadenia alebo zariadenia sociálnych služieb pokladáme za nepostačujúce z hľadiska zabezpečenia mobility ZŤP občana. Takéto obmedzenie je citelné najmä pri potrebe zvýšenej dochádzky do zdravotníckych a rehabilitačných zariadení, čo vyvoláva značné komplikácie pre ZŤP občanov neschopných využívať verejnú dopravu. Uvedené kritérium občana vylučuje tiež z aktívneho rodinného a spoločenského života resp. ho významnou mierou obmedzuje v účasti na spoločenskom dianí a napĺňaní jeho potrieb.

-K § 32 ods. 5):

Navrhujeme zvýšiť navrhovanú výšku peňažného príspevku na prepravu na 65% sumy životného minima, čo by predstavovalo mesačne 3237 Sk.

-K § 34 ods. 1), písm. b):

Nadväzujúc na pripomienku k § 12 písm. b) Medzi príspevky na zvýšené výdavky navrhujeme doplniť nové body 4., 5., 6. nasledovne:

4. S pripojením na Internet a elektronickú poštu.

5. S povinným zmluvným poistením osobného motorového vozidla občana odkázaného na individuálnu dopravu.

6. s parkovaním osobného motorového vozidla občana odkázaného na individuálnu dopravu a nadväzne upraviť ďalšie podmienky ich poskytovania.

Odôvodnenie:

Príspevky na Internet a povinné zmluvné poistenie osobného motorového vozidla by mohli byť stanovené paušálnou sumou. Príspevok na zvýšené výdavky súvisiace s parkovaním osobného motorového vozidla by mohol byť koncipovaný ako náhrada preukázaných vynaložených výdavkov súvisiacich s parkovaním- preplácanie účteniek do stanovenej sumy, podobne ako je tomu u príspevku na prepravu.

- K § 34 ods. 6:

Odsek navrhujeme zrušiť.

Odôvodnenie:

Vzájomné vylúčenie poskytovania príspevku na zvýšené výdavky spojené s hygienou s príspevkom na zvýšené výdavky súvisiace s opotrebovaním obuvi, šatstva, bytového zariadenia je v rozpore so znením § 34 ods. 2) o samostatnom posudzovaní každej kompenzácie na zvýšené výdavky.

- K § 32 ods. 5, § 34 ods. 9, § 34 ods. 11, § 34 ods. 12, § 34 ods. 15, § 35 ods. 5, § 35 ods. 6, § 35 ods. 7:

Nesúhlasíme so spôsobom stanovenia výšky príspevkov takýmto spôsobom, keď sa za základ zobrala výška vyplácaných príspevkov a od nich sa spätne vypočítalo % ktoré tieto sumy predstavujú zo sumy životného minima. Uvedené % je potrebné zvýšiť, nakoľko súčasné sumy sú dlhodobo zakonzervované a už dávno nevyjadrujú rast inflácie a rast životných výdavkov domácností.

- K § 34 ods. 18:

Navrhujeme hranicu príjmu na poskytovanie príspevkov na zvýšené náklady zvýšiť na 4 násobok životného minima.

Odôvodnenie:

Trojnásobok životného minima je v súčasnosti už podpriemerným príjmom, preto si myslíme, že je hranicu potrebné posunúť na 4 násobok životného minima.

- K § 35 (peňažný príspevok za opatrovanie):

Opakovane zastávame názor, že v prípade peňažného príspevku za opatrovanie ako aj osobnej asistencie je jeho výšku treba stanoviť ako cenu práce v nadväznosti na výšku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR stanovenej Štatistickým úradom SR, pretože súčasná výška tohto príspevku, navyše v prípade jeho krátenia nie je adekvátna tejto náročnej, zodpovednej a časovo neohraničenej práci.

- K § 35 ods. 3:

Úvodnú vetu navrhujeme upraviť nasledovne:

„Ak občan s ťažkým zdravotným postihnutím nemá fyzickú osobu uvedenú v odseku 2, ktorá by mohla vykonávať opatrovanie“.

Odôvodnenie:

Text považujeme za potrebné upresniť z dôvodu, že sú reálne situácie, kedy občan síce príbuzného bude mať ale tento z rôznych dôvodov nemôže opatrovanie vykonávať napr. pre ich rozdielne bydliská, zdravotnú nespôsobilosť príbuzného a podobne. To by mohlo viesť k odmietnutiu príspevku za opatrovanie pre opatrovníka, ktorý nie je s opatrovaným v príbuzenskom vzťahu napriek tomu, že príbuzný opatrovaného by takúto činnosť vykonávať nemohol.

- K § 35 ods. 9:

Navrhujeme odsek zrušiť.

Odôvodnenie:

Krátenie príspevku za opatrovanie v prípade príjmu občana so zdravotným postihnutím vyššieho ako je 1,2 násobok životného minima pokladáme za neodôvodnené a nespravodlivé

a navrhujeme túto hranicu úplne zrušiť alebo alternatívne posunúť na 3 násobok životného minima.

-K § 35 ods. 10):

Navrhujeme hranicu možného príjmu opatrovateľa zo zamestnania zvýšiť na 3. násobok životného minima. Navrhovaná hranica 2- násobku je už v súčasných podmienkach pracovného trhu nízka.

- K § 36 ods. 6:

Navrhujeme odsek vypustiť.

Odôvodnenie:

Pretože navrhujeme odstránenie vekovej hranice 65 rokov veku, citovaný odsek v prípade zrušenia vekovej hranice by bol nadbytočný.

-K čl. II.- Živnostenský zákon:

Zmysel poskytovania osobnej asistencie aj na základe živnosti je podľa nášho názoru veľmi diskutabilný. Činnosť vykonávaná na základe živnosti prinesie pre OA požiadavku plnenia všetkých povinností živnostníka a zvýšenú náročnosť napr. na vedenie účtovníctva, plnenia odvodov, výkazov a pod., ktoré by plynuli z tohto právneho statusu. Vykonávanie osobnej asistencie na živnosť by bolo podľa nášho názoru životaschopné len na základe zmluvnej ceny a aj to len pre úzku časť solventnej klientely. Činnosť osobného asistenta na základe občianskoprávneho vzťahu tak ako je to v súčasnosti je pre osobného asistenta výhodnejší.

- K čl. III., bod 3.- Zákon o správnych poplatkoch:

Navrhujeme bod 3. zrušiť. Nejaví sa nám vhodné zaťažovať navrhovateľa na zaradenie kompenzačných pomôcok do kategorizačného zoznamu stanovením správneho poplatku za registráciu pomôcky vo výške 1000,- Sk za každý typ pomôcky ako je to navrhované v novele Zákona o správnych poplatkoch. Navrhovateľmi na zaradenie do zoznamu sú podľa § 26 ods. 1) okrem štátnych orgánov občianske združenia zdravotne postihnutých občanov, čo v praxi znamená, že za zaradenie do zoznamu pomôcok, ktoré im majú slúžiť si budú musieť ešte zaplatiť. Okrem toho, táto suma sa nám javí ako vysoká. Nie je možné klásť paralelu s kategorizačným zoznamom liekov, pretože počet predaných liekov je mnohonásobne vyšší ako kompenzačných pomôcok, z ktorých mnohé sú distribuované len v počtoch niekoľko desiatok alebo stoviek ročne. Navrhujeme preto zaradenie do zoznamu nespokatňovať.

S pozdravom

MUDr. M. Orgonášová, CSc.
Čestná prezidentka AOZPO v SR

Vybavuje:

JUDr. I. Javorský
právny poradca AOZPO v SR

gasova@employment.gov.sk

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Špitálska ul. 4-6
Bratislava